

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

1. Ορισμός

Η σχολική βία και ο εκφοβισμός, που εκδηλώνεται μεταξύ των μαθητών θεωρείται κοινωνικό πρόβλημα. Ο όρος που χρησιμοποιείται διεθνώς για να περιγράψει το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού είναι «bullying». Προέρχεται από το ρήμα «bully», που σημαίνει «πληγώνω ή τρομοκρατώ ή υποχρεώνω κάποιον με τη βία να κάνει κάτι που δε θέλει».

Αφορά σε μια κατάσταση, κατά την οποία ασκείται εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά, με σκοπό την επιβολή και την πρόκληση σωματικού και ψυχικού πόνου σε μαθητές από συμμαθητές τους, εντός και εκτός σχολείου.

Το bullying, ουσιαστικά, είναι ένας όρος, ο οποίος περικλείει πράξεις παραβατικού χαρακτήρα που τελούνται από ανήλικους εναντίον ανηλίκων και έχουν επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα.

2. Μορφές bullying και οι πιο συνηθισμένες εκδηλώσεις:

- Λεκτικός εκφοβισμός (φραστικές επιθέσεις, βρισιές, απειλές, προσβολές, σαρκασμός, μοχθηρά πειράγματα, παρατσούκλια, αγενή σχόλια και ειρωνείες),
- Σωματικός εκφοβισμός (χειρονομίες, σπρωξιές, τρικλοποδιές, χτυπήματα με αντικείμενα, τσιμπήματα και δαγκωνιές, σκουνητάματα, ξυλοδαρμοί, ελαφρά χτυπήματα, κλωτσιές, φτύσιμο, σεξουαλική κακοποίηση),
- Ψυχολογικός – κοινωνικός εκφοβισμός (διάδοση φημών, δολοπλοκίες σε κοινωνικές σχέσεις, προσπάθειες για κοινωνικό αποκλεισμό, εκβιασμό ή εκφοβισμό, καταστροφή προσωπικών αντικειμένων, κλοπές, σεξουαλική παρενόχληση) και
- Ηλεκτρονικός εκφοβισμός (εκβιασμός και απειλές, δημοσιοποίηση στοιχείων ή προσωπικών δεδομένων, φωτογραφιών – βίντεο μέσω ηλεκτρονικών μέσων, όπως διαδίκτυο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, κινητά τηλέφωνα).

3. Το bullying στην πράξη

Κατά τις παραβατικές αυτές πράξεις, ο πιο δυνατός ανήλικος ή η πιο δυνατή ομάδα ανηλίκων επιτίθεται / προσβάλλει τον λιγότερο δυνατό ανήλικο ή τη λιγότερο δυνατή ομάδα ανηλίκων. Θεωρείται, λοιπόν, ότι υπάρχει η χρήση της δύναμης ή της υπερέχουσας κατάστασης, προκειμένου να βλαφθεί ή να ταπεινωθεί κάποιος άλλος. Κατά το bullying υπάρχει διαφορά δύναμης, μεταξύ θύτη και θύματος, τέτοια ώστε το θύμα να αδυνατεί να αμυνθεί και να αντιδράσει.

Το bullying ξεκινά ως φαινόμενο στα χρόνια του δημοτικού, κορυφώνεται στα χρόνια του γυμνασίου και συνεχίζεται στα χρόνια του λυκείου. Όσο προχωρούν οι σχολικές τάξεις και, συνεπώς, μεγαλώνει η ηλικία των παιδιών, οι σωματικές προσβολές δείχνουν να μειώνονται, ενώ η λεκτική και η ψυχολογική-κοινωνική διάσταση του bullying παραμένουν σταθερές.

4. Bullying και φύλο

Τα αγόρια, συνήθως, ασκούν ή βιώνουν τη σωματική και λεκτική μορφή με άμεσες συμπεριφορές. Τα κορίτσια, συνήθως, ασκούν ή βιώνουν τη λεκτική και ψυχολογική μορφή και με έμμεσες συμπεριφορές (εδώ συχνότερα παρατηρούνται ο σαρκασμός, οι προσβολές σεξουαλικής φύσεως και η διάδοση φημών).

5. Το προφίλ του θύτη

Οι bullies έχουν ανάγκη να νιώσουν δυνατοί / ισχυροί (μπορούμε να πούμε ότι νιώθουν ενός είδους ανασφάλεια για τη δύναμή τους) και αντλούν ευχαρίστηση και ικανοποίηση με το να κακομεταχειρίζονται τους άλλους. Παρ' όλα αυτά, έχουν μικρή ή καθόλου εμπάθεια για τα θύματά τους (άρα δρουν αδιακρίτως) και συχνά δικαιολογούν τις πράξεις τους, λέγοντας ότι τα θύματα τους προκάλεσαν – λένε δηλαδή ένα μικρό ψεματάκι και φαίνεται να μην έχουν το θάρρος να παραδεχθούν την παραβατική τους συμπεριφορά, ερχόμενοι ενώπιον των ευθυνών τους. Επιπρόσθετα, είναι συχνά ανυπάκουοι, προκλητικοί ή εναντιώνονται στους ενηλικούς (αντιδραστικοί), καθώς και αντικοινωνικοί. Σε επίπεδο σχολείου, τείνουν να παραβαίνουν τους σχολικούς κανόνες, φέρονται να έχουν ελάχιστο άγχος και υπερβολική αυτοεκτίμηση (δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι θυματοποιούν άλλους γιατί νιώθουν άσχημα για τους εαυτούς τους) και έχουν μάθει να αντεπιτίθενται για να διαχειρίζονται τα όποια προβλήματά τους, συμπεριφέρονται, δηλαδή, με βιαιότητα. Τέλος, φαίνεται ότι συχνά προέρχονται από οικογένειες, όπου οι γονείς «σηκώνουν χέρι» ως τιμωρία και τους παραμελούν – από εστίες, δηλαδή, από τις οποίες λείπει η ζεστασιά και η θαλπωρή (π.χ. διαλυμένες οικογένειες).

6. Το προφίλ του θύματος

Τα θύματα, συνήθως, είναι οι ήσυχoi και ευαίσθητοι μαθητές, αγχώδεις και ανασφαλείς. Δεν εμφανίζουν επιθετική ή προκλητική συμπεριφορά και σπάνια αμύνονται η αντεπιτίθενται, ακόμα κι όταν δέχονται προσβολές. Σε ό,τι αφορά την οικογένεια από την οποία προέρχονται τα θύματα, φέρονται να είναι πολύ κοντά στους υπερπροστατευτικούς γονείς τους. Το κυριότερο και καθοριστικό χαρακτηριστικό τους είναι το ότι είναι σωματικά ή ψυχολογικά πιο αδύναμοι από τους συνομηλικούς τους.

Όπως προαναφέρθηκε, οι bullies δρουν αδιακρίτως. Βασικό, όμως, στοιχείο της θυματοποίησης, σε πολλές περιπτώσεις, αποτελεί η διαφορετικότητα ή, πιο συγκεκριμένα, η απόκλιση από κάποιον κοινά αποδεκτό μέσο όρο χαρακτηριστικών και συμπεριφορών. Γι' αυτόν τον λόγο, συχνά θυματοποιούνται παιδιά που έχουν ανεπτυγμένη μαθητική κουλτούρα, παιδιά άλλης εθνικότητας και ή θρησκείας, ή παιδιά με κάποια αναπηρία (ιδίως όταν αυτή δεν είναι τόσο φανερή). Πάντως, άλλα χαρακτηριστικά, όπως το βάρος, το ντύσιμο ή το να φορά κάποιος γυαλιά μυωπίας, δεν φαίνεται να είναι παράγοντες που θα μπορούσαν να συσχετισθούν με την εν προκειμένω θυματοποίηση.

Ενδείξεις που πιθανόν να υποδηλώνουν ότι ένα παιδί έχει πέσει θύμα σχολικού εκφοβισμού είναι:

- Μειωμένη διάθεση ή άρνηση να πάει στο σχολείο με πρόσχημα αδιαθεσία.
- Αδικαιολόγητες απουσίες.
- Απροσδόκητη μαθησιακή πτώση που αποτυπώνεται με βαθμούς που πέφτουν.
- Στα διαλείμματα περνά το χρόνο του γύρω από τους εκπαιδευτικούς και τα γραφεία.
- Αλλάζει τις διαδρομές από και προς το σχολείο.
- Τα ρούχα του είναι συχνά κατεστραμμένα.
- Έχει σημάδια και μελανιές στο σώμα ή άλλες ενδείξεις επίθεσης και αποφεύγει να εξηγήσει πώς συνέβησαν.
- Χάνει συχνά τα πράγματά του.
- Ζητάει συχνά λεφτά.
- Αρνείται να συμμετέχει σε σχολικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες
- Υπάρχουν επίμονες ξαφνικές αλλαγές στη διάθεσή του
- Παραπονιέται για ψυχοσωματικά προβλήματα.

7. Διαδικτυακό bullying (Cyber-Bullying)

Ο διαδικτυακός εκβιασμός (Cyber-Bulling) και εξαναγκασμός παιδιών, φαινόμενο γνωστό και ως "sextortion", αναφέρεται σε χρήση πληροφοριών ή εικόνων σεξουαλικής φύσεως από τους κυβερνοεγκληματίες, με σκοπό το θύμα να παράγει πρωτότυπο υλικό, να καταβάλει χρήματα ή να προβεί σε άλλες ενέργειες.

Δυστυχώς, το ποσοστό των περιστατικών που καταγγέλλονται στις Αρχές επιβολής του νόμου είναι σχετικά μικρό, γιατί το θύμα είτε αισθάνεται ντροπή για το υλικό που κλήθηκε να παράγει, είτε δε γνωρίζει ότι έχει διαπραχθεί έγκλημα σε βάρος του.

Η προαναφερόμενη παραβατική ενέργεια δύναται να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας, μεταξύ ανηλικών μαθητών, ως ψυχολογική - κοινωνική εκδήλωση bullying. Με τον τρόπο αυτό, ο θύτης επιδιώκει να εκφοβίσει, να εκβιάσει, να παρενοχλήσει, μέσω της ψηφιακής διάδοσης εικόνων σεξουαλικής φύσεως.

Υπενθυμίζεται ότι τα θύματα μπορούν να επικοινωνούν, ανώνυμα ή επώνυμα, με τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας, προκειμένου να παρέχουν πληροφορίες ή να καταγγέλλουν παράνομες ή επίμεμπτες πράξεις ή δραστηριότητες, που τελούνται μέσω διαδικτύου, στα ακόλουθα στοιχεία επικοινωνίας:

- ✓ Τηλεφωνικά: 11188
- ✓ Στέλνοντας e-mail στο: ccu@cybercrimeunit.gov.gr
- ✓ Μέσω της εφαρμογής (application) για έξυπνα τηλέφωνα (smart phones): CYBERKID
- ✓ Μέσω twitter: @CyberAlertGR

8. Συνέπειες του φαινομένου

Καταρχάς, το bullying μπορεί να έχει αντίκτυπο στο κοινωνικό περιβάλλον ενός σχολείου, δημιουργώντας κλίμα φόβου μεταξύ των μαθητών, εμποδίζοντας την ικανότητά τους να μάθουν και οδηγώντας σε αντικοινωνικές συμπεριφορές. Θύματα και θύτες αντιμετωπίζουν κοινά προβλήματα, όπως μοναξιά, δυσκολία στο να κάνουν φίλους, μαθησιακές δυσκολίες ή αποτυχία στο σχολείο και, πολλές φορές, υιοθετούν προβληματικές συμπεριφορές (π.χ. κάπνισμα, αλκοολισμός).

Συνεχίζοντας, το bullying συνδέεται και με άλλες μορφές αντικοινωνικής ή παραβατικής συμπεριφοράς, όπως βανδαλισμούς, κλοπές σε καταστήματα (shoplifting), “κοπάνες” ή αποβολές από το σχολείο ή διακοπή του σχολείου και χρήση ναρκωτικών ή άλλων ψυχοτρόπων ουσιών (π.χ. χαπιών). Παράλληλα, οι bullies φαίνεται ότι διατηρούν τη συμπεριφορά αυτή και κατά την ενηλικιότητα, επηρεάζοντας αρνητικά την ικανότητά τους να αναπτύξουν και να διατηρήσουν εποικοδομητικές σχέσεις και ομαλή κοινωνική ζωή. Σ’ αυτή τη διαπίστωση, λοιπόν, το bullying προβάλλει ως η αρχή ενός δείγματος γενικώς αντικοινωνικής και παραβατικής συμπεριφοράς, η οποία μπορεί να επεκταθεί στην ενηλικιότητα.

9. Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Συντάγματος, η παιδική ηλικία τελεί υπό την προστασία του κράτους, ενώ παράλληλα λαμβάνονται ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας. Περαιτέρω, η Χώρα μας έχει συμπράξει στην υπογραφή διεθνών κειμένων που αναφέρονται στην προάσπιση των δικαιωμάτων των ανηλίκων, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταχείριση των ανηλίκων παραβατών. Από τα κείμενα αυτά, άλλα έχουν πάρει τη μορφή εσωτερικού νόμου, μετά από κύρωσή τους, ενώ άλλα αποτελούν βασικές διακηρυκτικές Αρχές, οι οποίες, μολονότι δεν έχουν κυρωθεί από τον νομοθέτη, εξακολουθούν να έχουν αυτονόητη χρησιμότητα στη χάραξη βασικών κατευθυντήριων Αρχών.

Από πλευράς ποινικής αξιολόγησης, το «bullying» δεν πληροί την αντικειμενική υπόσταση θεσμοθετημένου αυτοτελούς εγκλήματος, αλλά εκδηλώνεται συχνά ως ένα σύνθετο και εμφανώς περίπλοκο φαινόμενο ποικίλων αξιόποινων συμπεριφορών οι οποίες μπορούν να ενταχθούν στην αντικειμενική υπόσταση πολλών εγκλημάτων (εξύβριση, απειλή, σωματική βλάβη, δυσφήμιση, συκοφαντική δυσφήμιση κ.α.).

Άρθρο 312 του Ποινικού Κώδικα «Σωματική βλάβη αδυνάμων ατόμων».

1. Όποιος προκαλεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας σε ανήλικο ή σε 1.πρόσωπο που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του, εφόσον τα πρόσωπα αυτά βρίσκονται υπό την επιμέλεια ή την προστασία του δράστη βάσει νόμου, δικαστικής απόφασης ή πραγματικής κατάστασης, συνοικούν με τον δράστη ή έχουν μαζί του σχέση εργασίας ή υπηρεσίας, τιμωρείται: α) για την πράξη του άρθρου 308 παρ. 1 εδάφιο α΄, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός

έτους, β) για την πράξη του άρθρου 309, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, γ) για την πράξη του άρθρου 310 παρ. 1 εδ. α', με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και αν επεδίωκε την πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης, με κάθειρξη και δ) για την πράξη του άρθρου 311, με κάθειρξη.

2. Οι ίδιες ποινές επιβάλλονται όταν η πράξη τελείται σε βάρος συζύγου κατά 2.τη διάρκεια του γάμου ή σε βάρος συντρόφου κατά τη διάρκεια της συμβίωσης. Η τέλεση της πράξης σε βάρος εγκύου συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.
3. Με την πρόκληση σωματικής βλάβης σε βάρος ανηλίκου κατά την παράγραφο 3.1 στοιχείο α' εξομοιώνεται και η τέλεση των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων ενώπιον ανηλίκου.
4. **Με την πρόκληση σωματικής βλάβης κατά την παράγραφο 1 στοιχείο γ' 4.εξομοιώνεται και η μεθοδευμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης επικίνδυνης για την υγεία, ή ψυχικού πόνου ικανού να επιφέρει σοβαρή ψυχική βλάβη, ιδίως με την παρατεταμένη απομόνωση σε βάρος των προσώπων της πρώτης παραγράφου.**

Η υφιστάμενη εθνική νομοθεσία στοχεύει στην ελαχιστοποίηση των στερητικών της ελευθερίας ποινών στους ανήλικους δράστες, αφού αυτές διατηρούνται μόνο σε πολύ βαριά εγκλήματα και την επιβολή αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων, για πράξεις που κινούνται σε πεδία χαμηλότερης βαρύτητας εγκληματικότητας. Ειδικότερα και έπειτα από το Ν.4619/2019 (Φ.Ε.Κ. Α'-95) «Κύρωση του Ποινικού Κώδικα», ως τροποποιήθηκε και ισχύει, αναφορικά με την ποινική μεταχείριση των ανηλίκων ισχύει ότι:

- Η αξιόποινη πράξη που τελέστηκε από ανήλικο δώδεκα (12) έως δεκαπέντε (15) ετών δεν καταλογίζεται σε αυτόν. Το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.
- Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη και έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του επιβάλλονται επίσης αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, εκτός αν κρίνεται αναγκαίο να επιβληθεί περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων κατά το επόμενο άρθρο.
- Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων επιβάλλεται μόνο σε ανήλικους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους, εφόσον η πράξη τους, αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα και εμπεριέχει στοιχεία βίας ή στρέφεται κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας.

10. Πρόληψη - αντιμετώπιση

Ο γονιός οφείλει:

- Να συζητά με το παιδί του για τα δικαιώματά του, τους κανόνες συμπεριφοράς στο σχολείο και τους τρόπους αντιμετώπισης του φαινομένου.

- Να ενισχύει τη φιλία και να αναδεικνύει την αλληλεγγύη της παρέας.
- Να ενημερώνεται από του εκπαιδευτικούς για τη συμπεριφορά του παιδιού του εντός του σχολείου.
- Να διαβεβαιώνει το παιδί – θύμα ότι δεν ευθύνεται το ίδιο για ό,τι έχει συμβεί.
- Να του υπενθυμίζει ότι το νοιάζεται και ότι ο ρόλος του είναι να το προστατεύει.
- Να το παροτρύνει σε συζήτηση για σχετικά θέματα και να του εξηγήσει ότι η κοινοποίηση περιστατικών δεν αποτελεί «κάρφωμα».
- Να απευθύνεται έγκαιρα στους εκπαιδευτικούς και στη διεύθυνση του σχολείου.
- Να ζητά τη βοήθεια ειδικού ψυχικής υγείας, εφόσον το κρίνει αναγκαίο.

Ο εκπαιδευτικός οφείλει:

- Να συζητά με τους μαθητές για τα δικαιώματά τους, τους κανόνες συμπεριφοράς στο σχολείο και τους τρόπους αντιμετώπισης του σχολικού εκφοβισμού.
- Να ενισχύει τη φιλία και να αναδεικνύει την αλληλεγγύη της παρέας.
- Να αναζητά και να αντιμετωπίζει τις αιτίες που προκαλούν την περιθωριοποίηση των μαθητών.
- Να ενδιαφέρεται για την ένταξη των νεοφερμένων ή των μαθητών με ειδικά προβλήματα στη σχολική ομάδα.
- Να εποπτεύει στους χώρους του σχολείου όπου είναι πιθανό να εκδηλωθεί βία μεταξύ μαθητών.
- Να υπενθυμίζει στο παιδί θύμα ότι βρίσκεται εκεί για να το προστατέψει, να το παροτρύνει σε συζήτηση για σχετικά θέματα και να του εξηγήσει ότι η κοινοποίηση περιστατικών δεν αποτελεί «κάρφωμα».
- Να ενημερώνει τους γονείς και τον Διευθυντή του σχολείου, σε συντρέχουσα περίπτωση.

Το bullying είναι ένα πρόβλημα, το οποίο εκδηλώνεται σε όλους τους φορείς κοινωνικοποίησης, ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι οι επιθέσεις bullying, πολλές φορές, λαμβάνουν χώρα ακόμη και ενώπιον ενηλίκων (π.χ. οι δάσκαλοι ή οι γονείς), οι οποίοι αγνοούν την έκταση και σημασία του προβλήματος, μα και ενώπιον άλλων παιδιών, τα οποία, τις περισσότερες φορές, είναι απρόθυμα να αναμειχθούν ή απλά δεν ξέρουν πώς να βοηθήσουν. Αποτελεί φαινόμενο που ενισχύεται από τη λάθος αντιμετώπισή του, καθώς τα περισσότερα περιστατικά αποσιωπούνται, διότι θεωρείται ότι στιγματίζουν τους θύτες, τα θύματα και το κύρος του σχολείου.

Ωστόσο, το φαινόμενο αυτό έχει πολλές και σοβαρές επιπτώσεις, τόσο στη σωματική και ψυχική υγεία, όσο και στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού, ενίοτε με επικίνδυνες συνέπειες και τραγικά αποτελέσματα. Ελάχιστα περιστατικά bullying, που πήραν δημοσιότητα ήταν η περίπτωση ενός 9χρονου μαθητή στη Μυτιλήνη, ο οποίος υπέστη βαρύ τραυματισμό όταν οι συμμαθητές του τον κρέμασαν στη μπασκέτα του σχολείου του, η περίπτωση που έλαβε χώρα στη μικρή κοινωνία της Βέροιας, με την εξαφάνιση του «μικρού Άλεξ» και η τραγική περίπτωση της εξαφάνισης του σπουδαστή Βαγγέλη Γιακουμάκη, ο οποίος φαίνεται πως ήταν θύμα

βάνουσου εκφοβισμού στο περιβάλλον της σχολής του. Ο Βαγγέλης Γιακουμάκης όπλισε τα χέρια του, ώστε να πάρει την ίδια του τη ζωή. Οι διαπληκτισμοί με την οικογένεια για τους βαθμούς, τα βάνουσα «καψώνια» από τους συμφοιτητές και η επιδεικτική αδιαφορία των υπολοίπων για το τι συνέβαινε, βασάνιζαν τον 18χρονο. Αυτό το παιδί δεν μπορούσε να στραφεί σε βοήθεια, ήταν όλοι εναντίον του, ακούσια ή εκούσια.

11. Αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας

Για την προστασία των ανηλίκων έχουν συσταθεί και λειτουργούν εξειδικευμένες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας.

Σε επιτελικό επίπεδο, καθ' ύλην αρμόδια Υπηρεσία επί θεμάτων ανηλίκων, είναι το Τμήμα Καταπολέμησης Ναρκωτικών και Παραβατικότητας Ανηλίκων της Διεύθυνσης Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, το οποίο δίδει οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές σε υφιστάμενες Υπηρεσίες για τον χειρισμό υποθέσεων ανηλίκων.

Σε επιχειρησιακό επίπεδο δραστηριοποιούνται, κεντρικές και περιφερειακές Υπηρεσίες, οι οποίες ασχολούνται εξειδικευμένα με τον χειρισμό των υποθέσεων, που αφορούν σε ανηλίκους, ήτοι:

- α.** Το Τμήμα Διαδικτυακής Προστασίας Ανηλίκων και Ψηφιακής Διερεύνησης της Διεύθυνσης Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος
- β.** Οι Υποδιευθύνσεις Προστασίας Ανηλίκων των Διευθύνσεων Ασφάλειας Αττικής και Θεσσαλονίκης
- γ.** Τα Γραφεία Προστασίας Ανηλίκων των Υποδιευθύνσεων Ασφάλειας Ηρακλείου, Πατρών, Λάρισας, Ιωαννίνων και Αλεξανδρούπολης.

Όπου δεν υφίστανται εξειδικευμένες Υπηρεσίες, οι σχετικές αρμοδιότητες ασκούνται κατά περίπτωση από τις Υποδιευθύνσεις Ασφάλειας, τα Τμήματα Ασφάλειας ή τα Αστυνομικά Τμήματα γενικής αρμοδιότητας.